

Amsterdamstraat 74 hoek Van Beresteynstraat

ontstond daarna onder andere de Amsterdamse Buurt.

Woningbouwverenigingen waren in het begin van de twintigste eeuw in Haarlem geen nieuwtje meer. In het laatste kwart van de 19de eeuw werden hier wel 43 woningbouwverenigingen opgericht. Achttien voor ambtenaren en vijftig voor kleine middenstanders en arbeiders. De oprichters en geldschieters waren vaak welwillende burgers en welgestelde industriëlen. Werknemers van de trein, de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (HIJSM) en de drukkerij Johan Enschedé waren belangrijke deelnemers.

In deze hoek van de stad waren woningbouwverenigingen actief zoals de “R.K. Woningbouwvereniging op coöperatieve grondslag Sint Bavo” (1915), “Woningstichting Patrimonium” (1918), woningbouwvereniging “Eigen Woning” (1919) en woningbouwvereniging “Ons Huis” (1924). Van deze laatste woningbouwvereniging is op de hoek van de Amsterdamstraat en de Van Beresteynstraat een gedenksteen ingemetseld met de naam:

**WONINGSTICHTING “ONS HUIS”
ANNO 1924**

“Ons Huis” had 149 (winkel)woonhuizen in de Amsterdamse Buurt (Kwartier) aan de Zomerkade en directe omgeving van het Nagtzaamplein.

De gemeente verleende na een aarzelend begin vaak financiële steun bij de aankoop van gronden en ook bij de bouw van arbeiderswoningen. Daarvoor moest worden toegestaan dat het gemeentebestuur een vinger in de pap kreeg bij het benoemen van nieuwe bestuursleden. Tevens bedong de gemeente inzage in de administratie van de vereniging en hield daar toezicht op voor onder andere het vaststellen van de huurprijzen en het onderhoud. Kortom men ging voor het verlenen van steun niet over één nacht ijs. Bewoners betaalden naast de huurprijs een klein bedrag waarmee ze de woning uiteindelijk na vele jaren hun eigendom konden noemen.

In de jaren negentig sloeg de palenpest toe en moesten hier in de buurt vele woningen worden gesloopt. Op dezelfde plaats bouwde woningstichting “Haarlem Veste” een nieuw complex van 75 woningen, ontworpen door het Haarlemse architectenbureau Klous en Brantjes. In het nieuwe complex is de oude gevelsteen als herinnering aan de Woningstichting “Ons Huis” opgenomen.

Bron: archiefmateriaal SGVH

Woningbouwvereniging Ons Huis

Na het jaar 1900 werd de behoefte aan een nette arbeiderswoning (zo noemde men dat) steeds sterker. Deze groep mensen had te weinig geld om een huis voor zichzelf te laten bouwen. Om dat toch mogelijk te maken verenigde men zich in woningbouwverenigingen en -coöperaties. Met hulp van de gemeente voor het verkrijgen van goedkope grond en de broodnodige subsidies en samen met geld van investeerders werden aan de rand van het toenmalige Haarlemse stadscentrum nieuwe wijken gepland. Helaas kwam de Eerste Wereldoorlog van 1914 – 1918 daar nog tussen. Bouwmateriaal was tijdens en na WO I moeilijk te krijgen, maar in 1920 ging dat al een stuk beter. Met deze nieuwbouw